

Raško Miljković, reditelj filma „Zlogonje“, koji je osvojio srca onih najmlađih, ali isto tako i onih „velikih“

Svako je na svoj način nesavršen

Domaći dečji film „Zlogonje“ osvojio je srca onih najmlađih ali isto tako i onih „velikih“. O filmu, super herojima, o tome zašto svako nakon filma ima potrebu da ga zagri, kako je izgledala potraga za glavnim glumcem i zašto smo svi na svoj način nesavršeni i drugačiji za Danas priča reditelj filma Raško Miljković.

● **Da li je ovo film o odrastanju, detetu sa invaliditetom, ljubavi i drugarstvu, dobru i zlu, vešticama i vilama, o životu ili o svima nama?**

Čini mi se da je po malo o svemu navedenom, ali ponajviše o prijateljstvu i prihvatanju sebe drugih oko sebe. Nama je oduvek bilo važno da se uhvatimo u koštac sa, uslovno rečeno, teškim temama, ali da ih kroz samu priču i vizuru unutar filma, približimo dečjoj publici. Da, film se kroz Jovanov lik bavi problemom dece sa invaliditetom u našoj sredini ali se isto tako ponovo kroz Jovana bavi i dečjim svetom mašte. Ako analizirate film, mislim da možete naći po neko pitanje vezano za svaku od navedenih tema, i to jeste čar filma kao medijuma, on je baziran da odnosu samog dela i publike. Svako će u njemu pronaći ono što traži ili što mu u tom trenutku, možda i nesvesno, treba.

● **Zlogonje su dečji film, moderna bajka, avantura ili film za unutrašnje dete koje svako od nas negde čuva i nosi u sebi?**

Opet i ovo je prilično subjektivna stvar. Za mene su Zlogonje svakako film za unutrašnje dete, koje se nadam da nikada neće odrasti i koje će zauvek moći lako da luta po tom svetu mašte koji mnogi od nas, nažalost u odrastanju, negde izgube.

● **Reč zlogonje i nije reč za koju bi odmah znali šta znači. Šta tačno znači ova reč i zašto film baš po njima?**

Reč zlogonje je prilično arhaična kovanica koja potiče iz srednjeg veka. Zlogonje su oni koji gone zlo, u to vreme lovci na veštice i različite utvare. Jovan je dečak koji je opsednut fantastikom, igricama, knjigama naučne i epske fantastike i povrh svega je vrlo temeljan. Prirodno nam je bilo da bi on u svojim istraživanjima o vešticama po internet mogao da naleti na ovaj termin i da se veže za njega, pošto su u filmu ipak Milica i on, rešeni da se otarase zla koje je ugrozilo njenu porodicu.

● **Kako je izgledala potraga za glavnim junakom?**

Bio je splet slučajnih okolnosti i mukotrpnog rada. Ceo tim ljudi koji mi je pomagao u procesu kastinga je neumorno radio skoro devet meseci kako bi našli idealne glumce, naturšćike, za uloge Jovana i Milice. Preko šesto devojčica je učestvovalo na kastingu iz raznih škola glume, ali iz dramskih sekcija osnovnih škola. A uspeali smo da dođemo i do tridesetak, jako dragih i hazi-matičnih dečaka sa parcijalnom cerebralnom paralizom, koji su ušli u uži krug kastinga za Jovana. Iako je zaista bilo puno talentovane dece,

ono što niko sem Silme i Mihajla nije mogao da replicira jeste njihova hemija i povezanost. Posle prve zajedničke probe su delovali kao celoživotni najbolji prijatelji. I to se u mnogome oseća i na samom platnu, dok gledate film.

● **A kako je sve počelo?**

Prvi Jovan i Milica protekli su iz mašte Jasminke Petrović, koja ih je na jako topao i duhovit način oživela u knjizi „O dugmetu i sreći“. Zatim je Marko Manojlović, scenarista našeg filma, pod instrukcijama Jovane Karaulić, naše producentkinje, počeo da razvija i scenario za celovečernji igrani film. Ubrzo mu se priključio i Miloš Krečković, i njih dvojica su posle godinu dana rada napisali jedan jako poseban, i prilično drugačiji scenario, koji je u svojoj srži imao ideju Jasminkine knjige ali je već postao entitet za sebe. Ja sam se priključio talentovanom dvojcu pred sam kraj procesa pisanja scenarija i u njega uveo super heroja, nešto što je blisko mojoj generaciji, ali isto tako i generaciji mog mlađeg brata, koji sad ima jedanaest godina, za koga je uostalom i film pravljen.

Tako smo nekako, zajedničkim snagama došli do novih Jovana i Milice, koje su Silma i Mi-

hajlo uspeali da upotpune i ožive. Svako od autora koji su učestvovali je imao svoju potrebu da ovu priču ispriča, moj lični motiv je bila tema razvoda, pošto iz različitih brakova mog oca imam još dva brata i mlađu sestru, koji su svi na neki način deca razvedenih roditelja. Bilo mi je važno da njima pomognem da složne kockice vezane za tu temu.

● **Kako je izgledao rad na samom filmu?**

Snimanje filma je prilično naporan posao. Stoji se iz radnih dana koji traju po dvanaest sati. Naravno u pitanju je složena mašinerija ljudi, talentovanih saradnika i zajedničke ideje koju pokušavate da na najbolji način izgurate do kraja. Na moju veliku sreću, moja filmska ekipa je izgledala kao jedna velika, ponekad disfunkcionalna, jako talentovana porodica. Nekad je tih dvanaest sati delovalo kao svega par minuta.

● **Ko god je pogledao ovaj film, izašao je iz bioskopske sale sa puno utisaka i punog srca. Možete li da uporedite reakcije ljudi ovde i u inostranstvu nakon filma?**

Najsmešnije je što su ljudi apsolutno isto reagovali, bilo da je u pitanju publika u Busanu u Ju-

žnoj Koreji, ili u Torontu u Kanadi ili u Nišu, Beogradu, Novom Sadu... Pre ovoga sam radio nekoliko kratkih filmova i imao sam nekoliko burnih reakcija publike, ali sa Zlogonjama, na svakom kontinentu na kom sam imao zadovoljstvo da film podelim sa publikom, posle projekcije mi je uvek prilazilo bar dvoje (a nekad i dvadesetak) ljudi koji su samo hteli da me zagrlje i da mi se zahvale na takvom filmu. Ako vas Zlogonje nateraju da kad izađete iz sale imate želju da zagrlite potpunog stranca, mislim da je prilično uspešan film.

● **Zbog čega ne treba propustiti ovaj film?**

Odgovor na ovo pitanje se delimično nalazi u odgovoru na prethodno. Moj utisak je, iz dosadašnjeg iskustva susretanja sa publikom, da Zlogonje ostavljaju snažan, pozitivan, emotivni utisak na ljude. Naravno, možda će vas naučiti nečemu novom, možda će vam promeniti pogled na svet, a možda će vam samo izmamiti osmeh na licu. Meni je i to dovoljan razlog.

● **Šta je ono što ste znali o cerebralnoj paralizaciji pre, a šta nakon snimanja filma?**

Ništa se mnogo nije promenilo u odnosu na moje znanje o samom stanju CP.

Ali sam u toku priprema i snimanja upoznao jednog super heroja koji mi je dokazao da svojim stavom i svojom istrajnošću može da prevaziđe sve što su mu neki ljudi iz okruženja govorili da nikada neće uspeti da uradi. Svako je na svoj način nesavršen, drugačiji, ono što me je Mihajlo naučio je da sa verom u sebe i podrškom porodice i prijatelja ništa ne predstavlja problem, pa čak ni CP.

● **Koliko film i priča glavnog junaka i samog glumca može da utiče na brisanje predrasuda prema osobama sa invaliditetom?**

Kao večni optimista nadam se da može da pomogne. Jasno mi je da neće u potpunosti obrisati taj problem, jer je to stvar tektonskih razmera, ali ako svakog gledaoca makar podstakne na razmišljanje i ako uspe da pokrene dijalog na tu temu između roditelja i dece, onda može da podstakne neku promenu, makar u bliskoj budućnosti. Kada mladi fanovi Zlogonja porastu. ■

Zlogonje na Sandens festivalu

Nakon Toronta, gde je premijerno prikazan na međunarodnom tlu, „Zlogonje“ dugometražni film reditelja Raška Miljkovića biće prikazan i na najprestižnijem svetskom festivalu nezavisnog filma Sandens početkom naredne godine. Festival Sandens će se ove zime odigrati tokom deset dana januara, od 24. januara do 3. februara.

Ana Vrbaški, članica grupe Alice in WonderBand, o inkluzivnom umetničkom projektu „Ukrštanje“

Inkluzija pomaže da se međusobno povežemo

U toku umetničkog života nastupala sam i pripremala i vodila radionice za osobe sa smetnjama u razvoju. Ove godine mi se pružila prilika da budem jedan od autora i voditelja inkluzivnog umetničkog projekta „Ukrštanje“ sa korisnicima Radnog centra SOŠO „Milan Petrović“ iz Novog Sada. Bavim se telesnim perkusijama i pevanjem, muzički sam i pozorišni izvođač, pedagog, aranžiram i komponujem muziku.

S obzirom da sam umetnica, pristup radu je nešto drugačiji od samo pedagoškog: tokom dva meseca radionica pevali smo, tapšali i lupkali nogama ili se tapkali po grudima i butinama, prvo više

zabave radi i na pesme koje su predlagali radioničari, mladi ljudi od dvadeset do trideset godina, neki nepokretni, neki sa blažim smetnjama u razvoju, sa oštećenim vidom ili sluhom. Zatim smo poslednjih nedelja učili aranžman za tradicionalne pesme koje ćemo izvoditi u muzičkoj predstavi, krajnjem proizvodu projekta, pa imali zajedničke probe sa pevačkim horom i inkluzivnim saundbim orkestrom „Dobri ljudi“, na kojima smo, uz budnu pažnju i vođenje režiserke, improvizovali na zadate priče i odnose, stvarajući predstavu. Naš Ritmički hor je beskrajno uživao u ovom procesu, kao što sada uživaju u izvođenju: na turneji smo po zoni Novog Sada do kra-

ja decembra. Posle ovog projekta neki od njih su otvoreniji, komunikativniji; promene koje su primetili pedagog i škole na sceni, kada sam ih razuverila rečima da je ovo njihov projekat koliko i nas koji smo ga osmislili, i da bez njih na sceni ne bi ni postojao, pa imaju jednako pravo da stvaraju i „greše“ kao i mi.

Sećam se predivnog momenta sa radionica „Telo kao instrument“ u Budvi, saradnje sa Udruženjem roditelja „Puževa kućica“, iz novembra prošle godine. Udruženje je nastalo iz potrebe roditelja da stvore zajednicu u kojoj će se pomagati i olakšati svakodnevnu rutinu, omogućiti deci tretmane stručnjaka i delovati za zajedničke ciljeve. Vrlo mešovita grupa: neka deca sa smetnjama u razvoju, neka sa invaliditetom, cerebralnom paralizom, autizmom, sa oštećenim vidom. Više roditelji imaju zajedničkog, zapravo, nego deca: svaka od smetnji, tegoba je drugačija. Pred bolesnom decom čovek se često zapita da li im bolest stvarno pripada? Sa odraslima je nekako lakše, bolesti možemo donekle logično sebi objasniti kao određeni životni stil koji je autodestruktivan, ili kao genetiku, kao trovanje, zračenje, lošu hranu, loše izbore, kao pogrešne odluke koje su se tokom života nagomilale i stvorile problem. Ali, bolest i deca nisu spoj, deluju pogrešno i ružno. Na stranu šta je to normalno i šta je zdravo, i ko to određuje - svi mi sudimo stalno, i sudimo po sebi i sopstvenim aršinima. I često su svi koji nisu kao ostali stavljeni zajedno u jedan koš. Tako je ova grupa od desetak dece spojena više po zajedništvu roditelja, nego po sličnostima - više po tome što su svi drugačiji od „obične“ dece.

Izuzetno je teško koncipirati radionicu u kojoj deca sa tako raznorodnim smetnjama mogu učestvovati. Saradujem sa kolegom: morali smo da nađemo jedan zajednički imenitelj, a to je - igra. Pridružili su nam se i braća i sestre, što je omogućilo da svako dete ima svog pratioca. Prvo smo učili pesme i elemente koje ćemo koristiti, a zatim smo od tih elemenata stvorili predstavu: deca su glumila likove iz bajke „Bremenski muzikanti“ braće Grim. Vodila sam naraciju, dok je drugi voditelj radionice glumio sa njima jedan od likova. Priča je imala više zavijutaka nego originalna bajka, jer je njihova mašta stvarala nove zaplete, a drvo, naslikano na zidu, je postalo scenografija. Na kraju predstave smo svi zajedno pljeskali, opijeni zajedničkim stvaranjem. Ta radost je bila siguran pokazatelj da smo našli način da uključimo sve.

Mašta, različiti zvukovi i atmosfere koje u trenu promene svet u kojem se

nalazimo, zaokupe pažnju i pokrenu nas: to je jedan svet koji je potrebno da stvorite na radionici, ne samo u radu sa osobama sa smetnjama u razvoju. Svet radionice, koji ima drugačija pravila od sveta u kojem živimo, je poseban: u njemu se svi poštujemo, jednako vredimo, ravnopravni smo. Usudila bih se reći da je to pre anarhija nego demokratija: jer svako nalazi mesto za sebe prema svojim mogućnostima, potrebama i sposobnostima. Zato vladaju drugačiji aršini: nije sposobnost najbitnija, već želja da se saraduje, trud, potreba da se bude deo zajednice. Savremeno, individualističko, društvo može ponešto da nauči od ovog modela. U vreme kada smo najčešće sami, ako ne u podelama u grupe i grupice, možda je potrebno da se, poput ove raznorodne grupe, ujedini zbog potreba koje su nam svima zajedničke. Možda inkluzija treba da nauči nas da se međusobno „uključujemo“.

Beč i osobe sa invaliditetom: Nijedan talenat ne treba ostati neprimećen

Na obodu bečke šume „Viner vald“ („Wienerwald“) uz podršku Socijalnog fonda Beča, opštine Debling (Döbling), republike i Evropske unije otvoreno je malo seosko gazdinstvo za osobe sa invaliditetom. U okviru gazdinstva nalaze se i stanovi u kojima osobe sa invaliditetom žive.

Stanari imaju mogućnost da rade u prirodi i uče kako da preuzmu odgovornost za životinje. Osim toga oni mogu da uzgajaju povrće ili obavljaju jednostavne radnje sa drvetom, na primer da prave male ograde.

„Oni se brinu o nečemu, doživljavaju da za određene stvari snose odgovornost i da su važni, da imaju neki zadatak u našem društvu i to je divno“, kaže rukovodilac Verner Svec.

Novi centar „Maria Wald“ pripada humanitarnoj organizaciji katoličke crkve „Caritas“. Tamo je već smeštena inkluzivna škola, koja se trenutno rekonstruiše, obradivo zemljište i mogućnosti za stanovanje osoba sa invaliditetom. Propala zgrada koja je nakon Drugog svetskog rata tadašnji dom za decu snabdevala poljoprivrednim proizvodima i posle godina samo korišćena kao magacin renovirana je i oživljena sadržajem. „Am Himel“ („Am Himmel“) u bečkoj opštini Debling (Döbling) je pr-

vo seosko gazdinstvo koje je otvoreno za osobe sa teškim invaliditetom.

Prema rečima Svecu uskoro će pored kokošaka biti dopremljene koze i druge

manje životinje. Pored gazdinstva u dnevnom boravku je zaposleno još 57 ljudi.

„Takvi projekti koji ohrabruju su potrebni da bi se ljudi sa invaliditetom stavi-

li u središte pažnje našeg društva“, naglašava generalni sekretar Caritas-a, Klaus Švertner (Schwertner). „Jer, nijedan talenat ne treba ostati neprimećen“.

Kompanija Delez Srbija u inkluziju

Kompanija Delez Srbija, već više od deset godina, kontinuirano radi na stvaranju inkluzivnog radnog okruženja i radno angažuje osobe sa invaliditetom. Kroz brojne edukativne interne radionice, obuke, rad sa rukovodiocima timova, sprovode se brojne aktivnosti i promoviraju obećanje kompanije Delez Srbija da je „bolje mesto za rad svim saradnicima“. Za svoje kontinuirane napore na tom planu, Delez Srbija je nedavno nagrađena evropskim priznanjem za različitost i inkluziju na radnom mestu, a nagrada je svečano uručena u Švajcarskoj. U kompaniji je trenutno zaposleno 247 osoba sa in-

- U Kompaniji Delez Srbija trenutno je zaposleno 247 osoba sa invaliditetom
- Ove godine je 36 korisnika Kreativnog edukativnog centra angažovano u supermarketima Deleza
- Delez Srbija je nagrađena evropskim priznanjem za različitost i inkluziju na radnom mestu, a nagrada je svečano uručena u Švajcarskoj

Još uvek izloženi predrasudama koje se sporo menjaju

U nekim mestima članovi porodice skrivaju osobe sa invaliditetom

Nepristupačnost, nepostojanje usluga socijalne zaštite, nezaposlenost i nepostojanje svesti o teškoćama i problemima sa kojima se osobe sa invaliditetom susreću, potvrđuju nam da se prava osoba sa invaliditetom u Srbiji i dalje krše i nedovoljno ostvaruju, poručio je zaštitnik građana Zoran Pašalić povodom Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom. Ovaj dan se ove godine obeležava pod sloganom „Osnaživanje osoba sa invaliditetom i osiguranje inkluzivnosti i jednakosti“.

Prema saopštenju iz Kancelarije zaštitnika građana, jedna od najranjivijih i nevidljivih društvenih grupa izložena je stereotipima i predrasudama koje se sporo menjaju.

„U Srbiji i dalje u pojedinim mestima članovi porodice sakrivaju osobe sa invaliditetom iza kućnih vrata, čemu pogoduje i nezainteresovanost i nespremnost lokalne zajednice da im obezbedi dostojanstven život“, naglasio je zaštitnik građana.

„Za razliku od institucija koje svoje stavove o položaju osoba sa invaliditetom donose na osnovu podataka i predmeta, ja sam se lično uverio u njihov težak položaj kroz direktan razgovor sa osobama sa invaliditetom, i tvrdim, da je njihov lični stav mnogo relevantniji od stava bilo koje institucije“, naveo je Pašalić.

Zaštitnik građana će se i u budućem periodu intenzivno baviti problemima ove društvene grupe i pozivam građane da nam se i dalje obraćaju, a nadležne da

nam se priključe urešavanju njihovih problema.

Osobe sa invaliditetom u Srbiji su u statusu marginalizovane društvene grupe koja se još bori za pristupačnost i neometano kretanje.

„U našim naseljima ni one vidljive, fizičke barijere nisu prošlost, pa su osobama sa invaliditetom nepristupačni čak i domovi zdravlja, filijale Republičkog fonda za penzijsko invalidsko osiguranje i centri za socijalni rad“, podsetio je Pašalić na rezultate izveštaja „Pristupačnost za sve“ koji je Zaštitnik građana nedavno objavio.

Na nepristupačnost, kao najvidljiviju potvrdu neravnopravnog položaja osoba sa invaliditetom, nadovezuju se još izraženiji nedostaci i problemi u sistemu servisa podrške osobama sa invaliditetom.

Ograničeno finansiranje, nejednaka dostupnost tih servisa, nedostatak koordinacije i loša komunikacija među kreatorima javnih politika relativizuju značaj i ulogu servisa podrške osobama sa invaliditetom.

Osobe sa invaliditetom se u mnogo većem broju nego u prethodnom periodu obraćaju nadležnim organima sa zahtevima za novčana socijalna davanja, što je jasan pokazatelj teškog položaja i egzistencijalne ugroženosti, dok je broj nezaposlenih osoba sa invaliditetom procentualno višestruko veći u odnosu na opštu populaciju stanovništva.

„O ovom trenutku teško je govoriti o

Međunarodni dan osoba sa invaliditetom se ove godine obeležava pod sloganom „Osnaživanje osoba sa invaliditetom i osiguranje inkluzivnosti i jednakosti“

poboljšanju položaja osoba sa invaliditetom, budući da ni uspostavljanje registra osoba sa invaliditetom, kao bazičnog preduslova za kreiranje i sprovođenje uspešne politike zaštite i unapređenja njihovih prava, do sada nije završeno“, zaključio je Pašalić, navedeno je u saopštenju iz njegove kancelarije.

Iva Delez Srbija podržava na radnom mestu

validitetom, a Delez uspešno saraduje i sa dobavljačima koji upravo zapošljavaju tu osetljivu kategoriju ljudi. Više od 12.000 zaposlenih radi na promovisanju dobrih primera i stvaranju inkluzivnog radnog okruženja, a pokazali su se i kao odlična podrška svojim novim kolegama, koji pored određenih vrsta invaliditeta imaju želju i potrebu da se radno angažuju.

Direktorka za talente, razvoj zaposlenih i organizacioni dizajn kompanije De-

lez Srbija, Ivana Pejak, ističe da je ova kompanija od 2009. godine aktivno uključena u proces inkluzije sa Kreativno edukativnim centrom - KEC.

- Ovaj projekat podrazumeva radno angažovanje osoba sa intelektualnim poteškoćama u našim prodavnicama. Ove godine je 36 korisnika KEC-a, angažovano u našim supermarketima i oni daju značajan doprinos podizanju kvaliteta usluge. Ono što je evidentno je njihovo zadovoljstvo, po-

svećenost poslu. Dobro su se uklopili u tim, a nailaze i na punu podršku kupaca. Ista je situacija sa saradnicima sa invaliditetom u službi podrške - kaže Pejak.

Statistika o zapošljavanju osoba sa invaliditetom u Srbiji pokazuje relativno dobre pokazatelje. Prošle godine je zaposleno oko 6.500 osoba sa invaliditetom koje su bile na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ). Posao čeka još oko 15.500 osoba sa invaliditetom.

U Beogradu više od 13.000 osoba sa invaliditetom

Informator o pravima

Beogradski Sekretarijat za socijalnu zaštitu će po prvi put predstaviti Informator za osobe sa invaliditetom o pravima i uslugama u sistemu socijalne zaštite. Zalažemo se za puno učešće osoba sa invaliditetom u svim društvenim sferama, kao i kreiranje društva pristupačnog za sve, saopšteno je danas iz Gradskog sekretarijata za socijalnu zaštitu. Prema evidenciji Gradskog centra za socijalni rad u Beogradu je u 2017. godini bilo 13.808 osoba sa invaliditetom, od toga 2.461 dete.

Beograd je u poslednje četiri godine u sistem socijalne zaštite uveo nekoliko usluga koje umnogome unapređuju položaj osoba sa invaliditetom. Grad kontinuirano, sistemski organizovano pruža uslugu lični pratilac deteta kojom je u ovom trenutku obuhvaćeno 385 dece sa smetnjama u razvoju koja se nalaze u vaspitno obrazovnom procesu. Počev od 2016. godine, obezbeđena su sredstva za pružanje usluge personalne asistencije, koja se pruža od tada bez prekida, a u ovom trenutku uslugu koristi 59 osoba sa invaliditetom. Grad će obezbediti uslove za koordinisano i kontrolisano povezivanje aktivnosti svih relevantnih aktera u sistemu zaštite populacije osoba sa invaliditetom. Saradnja sa organizacijama civilnog društva je kontinuirana, a realizuje se putem javnih konkursa koje Sekretarijat za socijalnu zaštitu realizuje svake godine, navedeno je u saopštenju.

Поштанска марка за Међународни дан особа са инвалидитетом

Поводом Међународног дана особа са инвалидитетом – 3. децембра, Пошта Србије пустила је данас у оптицај пригодну поштанску марку посвећену том дану. Међународни дан особа са инвалидитетом установљен је 1992. године када је Генерална скупштина УН усвојила резолуцију којом се све земље позивају да обележавају тај дан са циљем да се унапреди и омогући особама са инвалидитетом једнако уживање људских права и равноправно учешће у друштву.

Ове године се Међународни дан особа са инвалидитетом обележава графичким слоганом Ј=ДНАКИ. Слоган је интегрисан у мотив марке чији је аутор Јакша Влаховић, академски графичар РЈ „Србијамарка”, док је стручну сарадњу у реализацији филателистичког издања пружио Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Владе Републике Србије. Издање садржи пригодну поштанску марку номиналне вредности 23 динара, коверат првог дана (ФДЦ) и пригодан жиг. Марка је штампана у тиражу од 25.000 комада.

У духу препознатљиве друштвено-одговорне праксе, Пошта Србије се на овај начин придружује обележавању Међународног дана особа са инвалидитетом, али и истиче да у свом пословању исказује посебну сензитивност за ову осетљиву групу грађана, како кроз подизање доступности услуга, тако и ангажовањем око 400 запослених са инвалидитетом који су равноправни и корисни чланови Поштиног колектива.

